

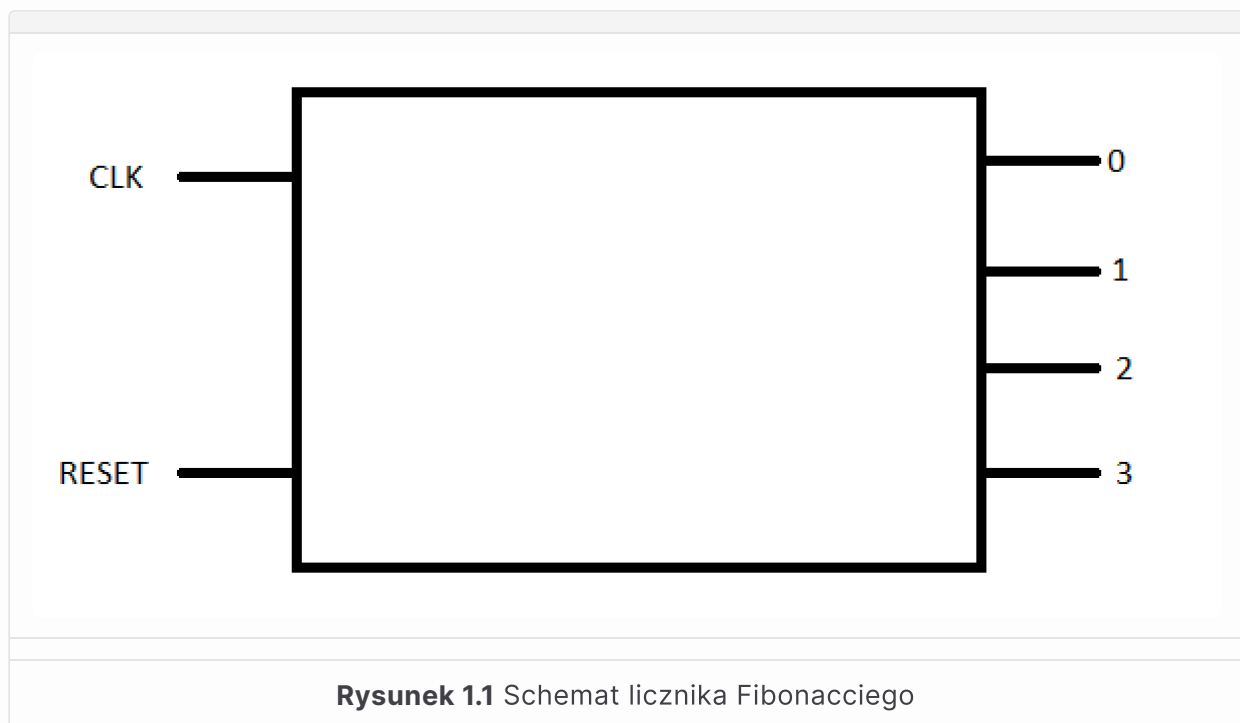
Technika Cyfrowa - Sprawozdanie z ćwiczenia nr 2: Projekt czterobitowego licznika Fibonacciego

1. Wstęp

Celem projektu było zaprojektowanie czterobitowego licznika, który zlicza według ciągu Fibonacciego:

0, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 0, 1, ...

Licznik działa w pętli i wartość jest wyświetlana na wyświetlaczu siedmiosegmentowym. W projekcie wykorzystano **jeden typ przerzutnika** (T) oraz dowolne bramki logiczne. Rysunek poglądowy układu wygląda następująco:

Układ posiada 2 wejścia: zegarowe i reset oraz 4 wyjścia dla bitów, na których zapisana jest liczba należąca do ciągu

2. Schemat układu

Sekwencja stanów licznika Fibonacciego:

0 (0000) → 1 (0001) → 2 (0010) → 3 (0011) → 5 (0101) → 8 (1000) → 13 (1101) → 0 (0000) →
...

Tabela 2.1 Tabela przejścia automatu w kolejnym kroku czasowym n

n	Q ₃	Q ₂	Q ₁	Q ₀	->	Q ₃	Q ₂	Q ₁	Q ₀
0	0	0	0	0	->	0	0	0	1
1	0	0	0	1	->	0	0	1	0
2	0	0	1	0	->	0	0	1	1
3	0	0	1	1	->	0	1	0	1
4	0	1	0	1	->	1	0	0	0
5	1	0	0	0	->	1	1	0	1
6	1	1	0	1	->	0	0	0	0

Tabela 2.2 Tabela przejść 4 przerzutników typu T w czasie

n	T ₃	T ₂	T ₁	T ₀
0	0	0	0	1
1	0	0	1	1
2	0	0	0	1
3	0	1	1	0
4	1	1	0	1
5	0	1	0	1
6	1	1	0	1

---

3. Tabele Karnaugh

Tabela 3.1 Tabela Karnaugh dla wejścia T_3 w czasie n

$Q_3Q_2 \setminus Q_1Q_0$	00	01	11	10
00	0	0	0	0
01	0	1	0	0
11	0	1	0	0
10	0	0	0	0

Z tabeli 3.1 wynika wzór na T_3 :

$$T_3 = Q_2 \overline{Q_1} Q_0$$

Tabela 3.2 Tabela Karnaugh dla wejścia T_2 w czasie n

$Q_3Q_2 \setminus Q_1Q_0$	00	01	11	10
00	0	0	1	0
01	0	1	0	0
11	0	1	0	0
10	1	0	0	0

Z tabeli 3.2 wynika wzór na T_2 :

$$T_2 = Q_2 \overline{Q_1} Q_0 + \overline{Q_3} \overline{Q_2} Q_1 Q_0 + Q_3 Q_2 Q_1 Q_0$$

Tabela 3.3 Tabela Karnaugh dla wejścia T_1 w czasie n

$Q_3Q_2 \setminus Q_1Q_0$	00	01	11	10
00	0	1	1	0
01	0	0	0	0
11	0	0	0	0
10	0	0	0	0

Z tabeli 3.3 wynika wzór na T_1 :

$$T_1 = \overline{Q_3} Q_2 Q_0$$

Tabela 3.4 Tabela Karnaugh dla wejścia T₀ w czasie n

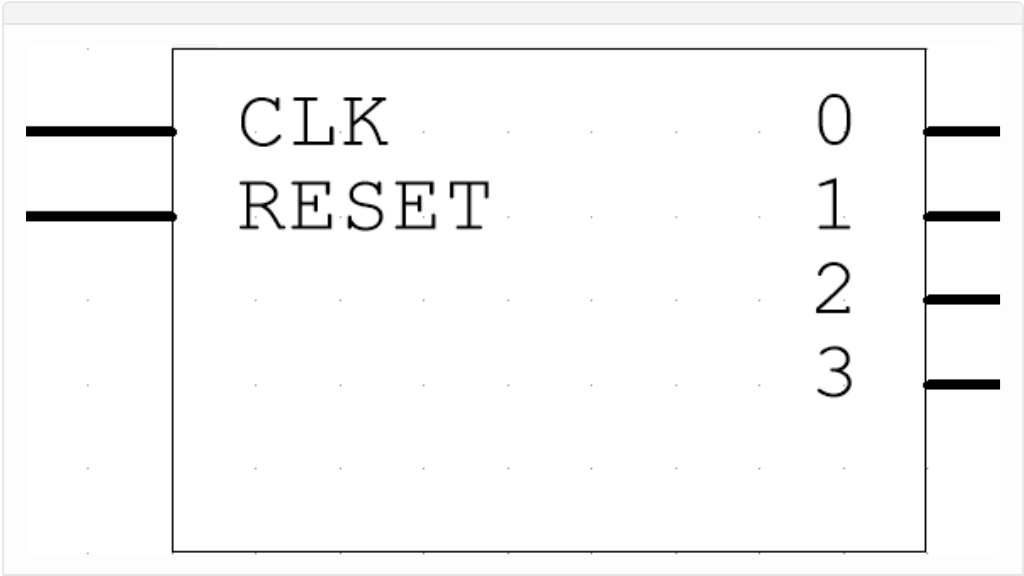
$Q_3Q_2 \backslash Q_1Q_0$	00	01	11	10
00	1	1	0	1
01	0	1	0	0
11	0	1	0	0
10	1	0	0	0

Z tabeli 3.4 wynika wzór na T₀ :

$$T_0 = \overline{Q_3}Q_2Q_1 + Q_3Q_2Q_0 + Q_2\overline{Q_1}Q_0 + \overline{Q_2}Q_1Q_0$$

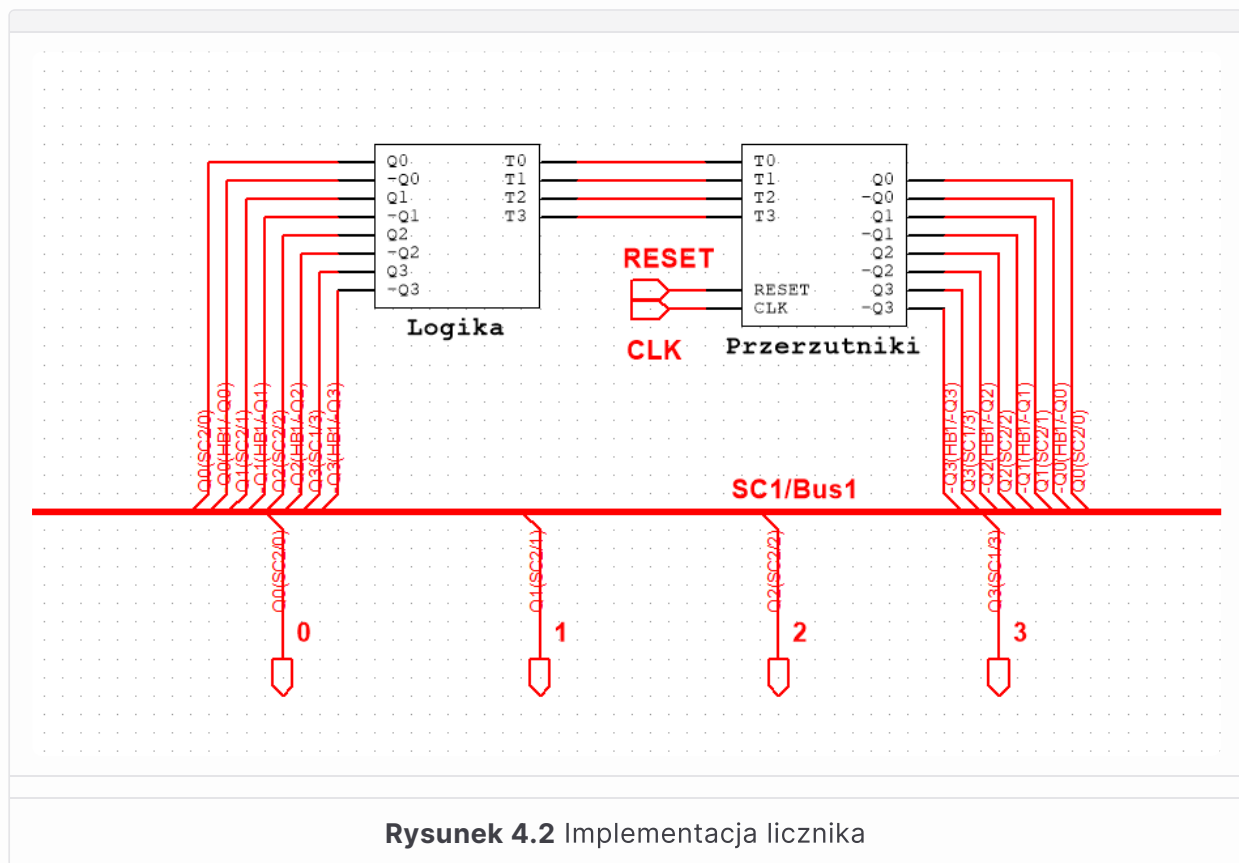
4. Schemat układu

Zaprojektowany licznik wygląda następująco:

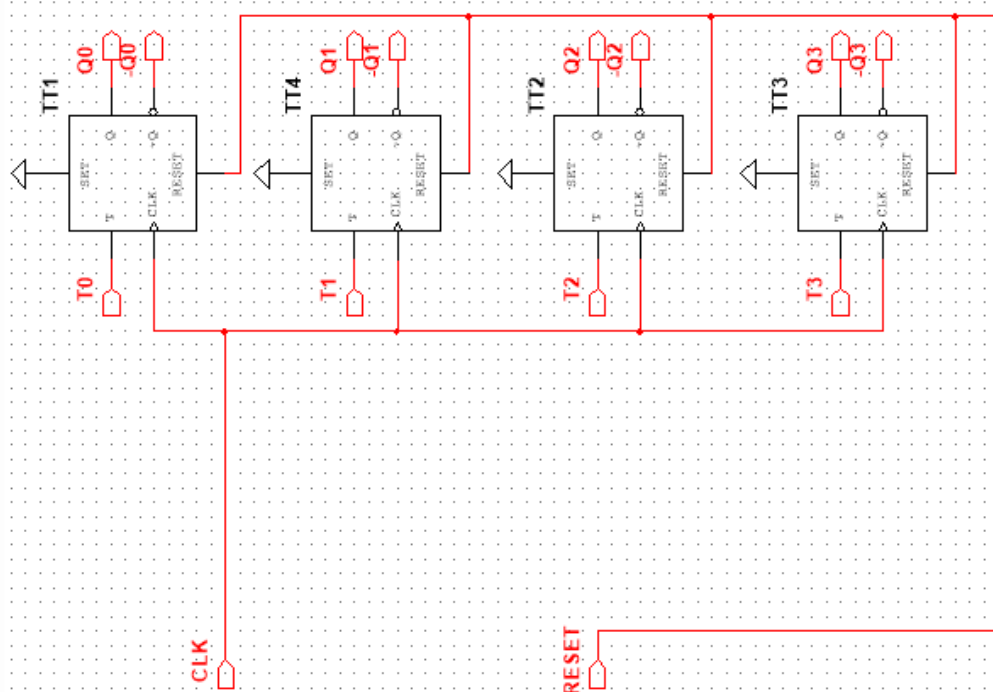

Rysunek 4.1 Schemat licznika Fibonacciego w programie Multisim

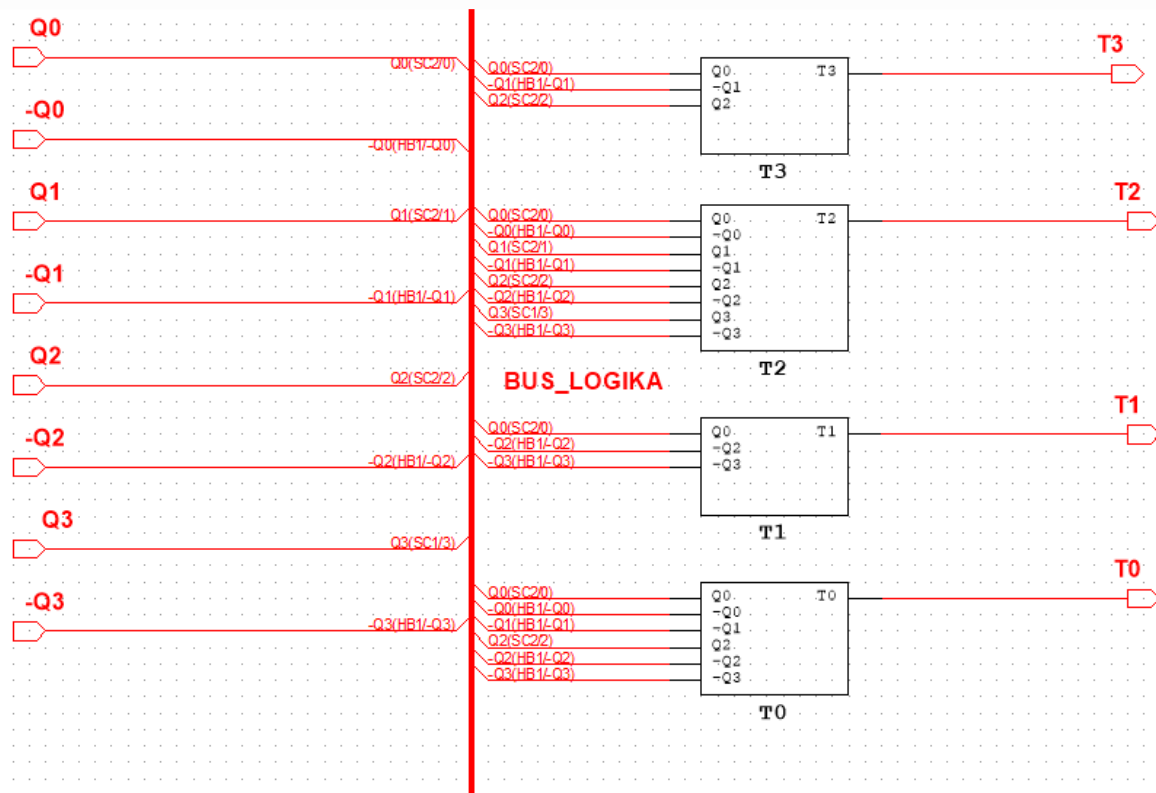
Poniżej przedstawiona jest implementacja:

Rysunek 4.2 Implementacja licznika

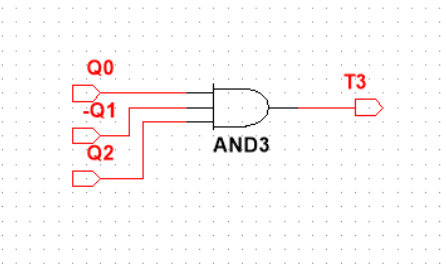
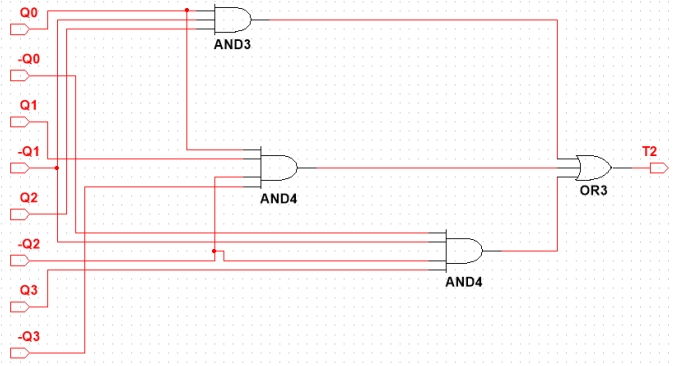
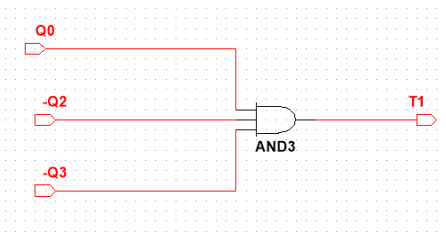
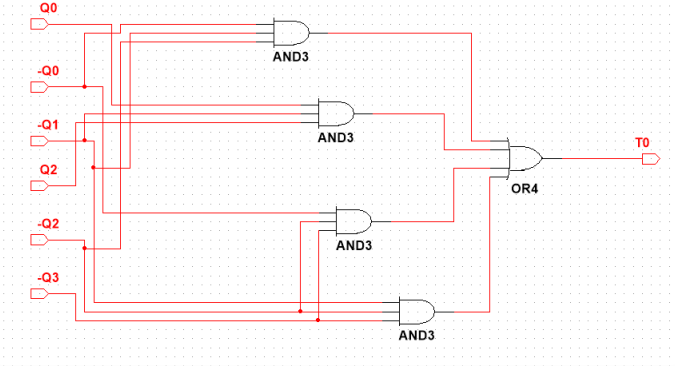

Rysunek 4.3 Implementacja podukładu "Przerzutniki"

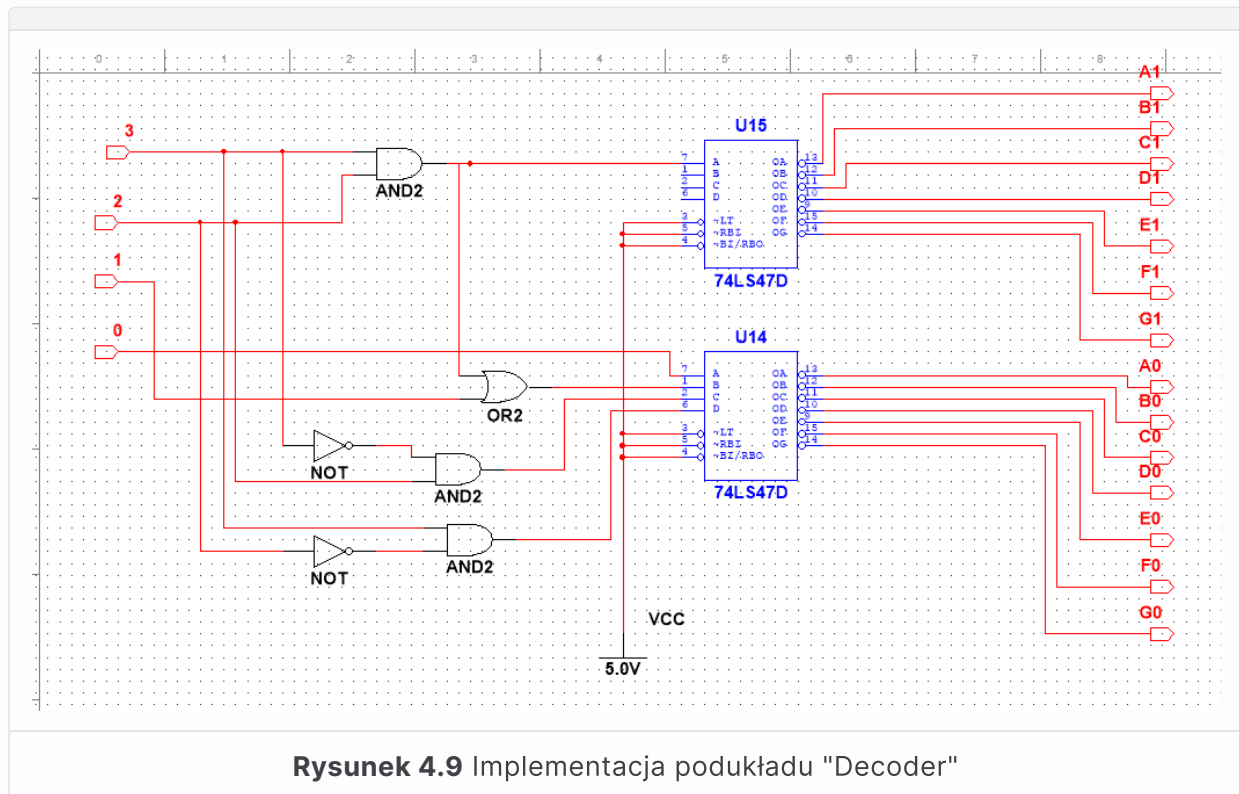

Rysunek 4.4 Implementacja podukładu "Logika"

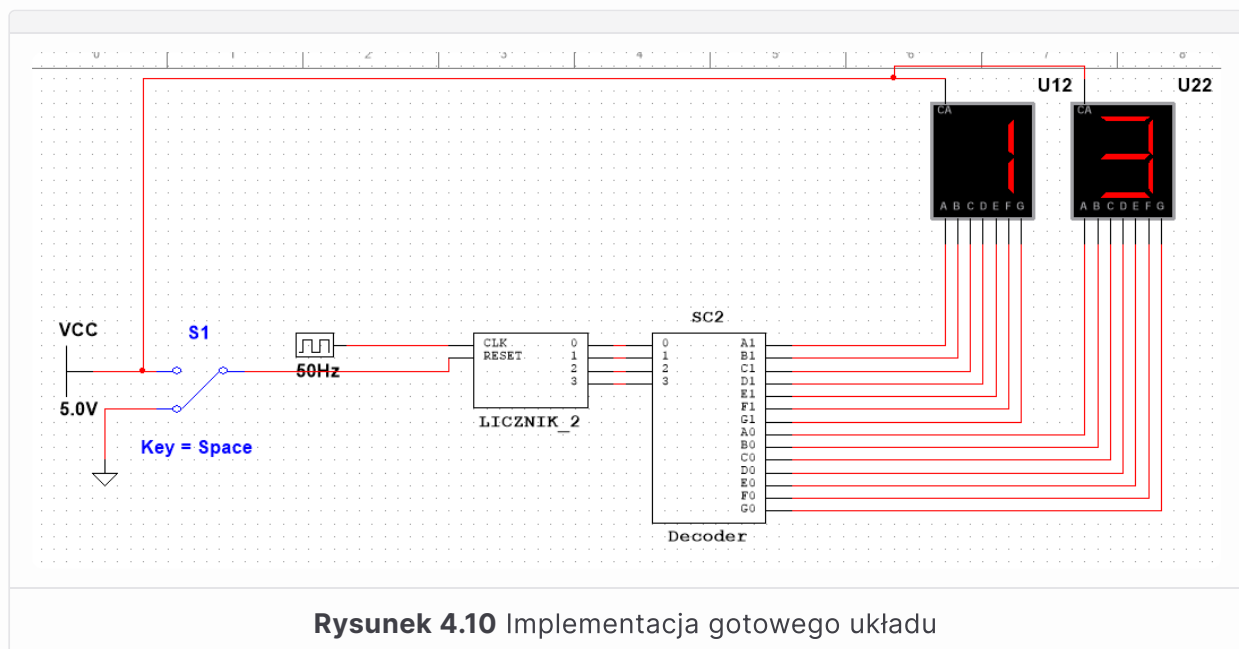
Przedstawione schematy wykorzystują magistrale komunikacyjne. Magistrale te służą do komunikacji między poszczególnymi blokami układu oraz stanowią graficzne uproszczenie układu.

	
Rysunek 4.5 Implementacja podukładu "T3"	Rysunek 4.6 Implementacja podukładu "T2"
	
Rysunek 4.7 Implementacja podukładu "T1"	Rysunek 4.8 Implementacja podukładu "T0"

Aby wyświetlić liczby na 2 wyświetlaczach siedmiosegmentowych zaprojektowaliśmy odpowiedni dekodery korzystający z konwerterów BCD-TO-7-SEGMENT-DISPLAY:

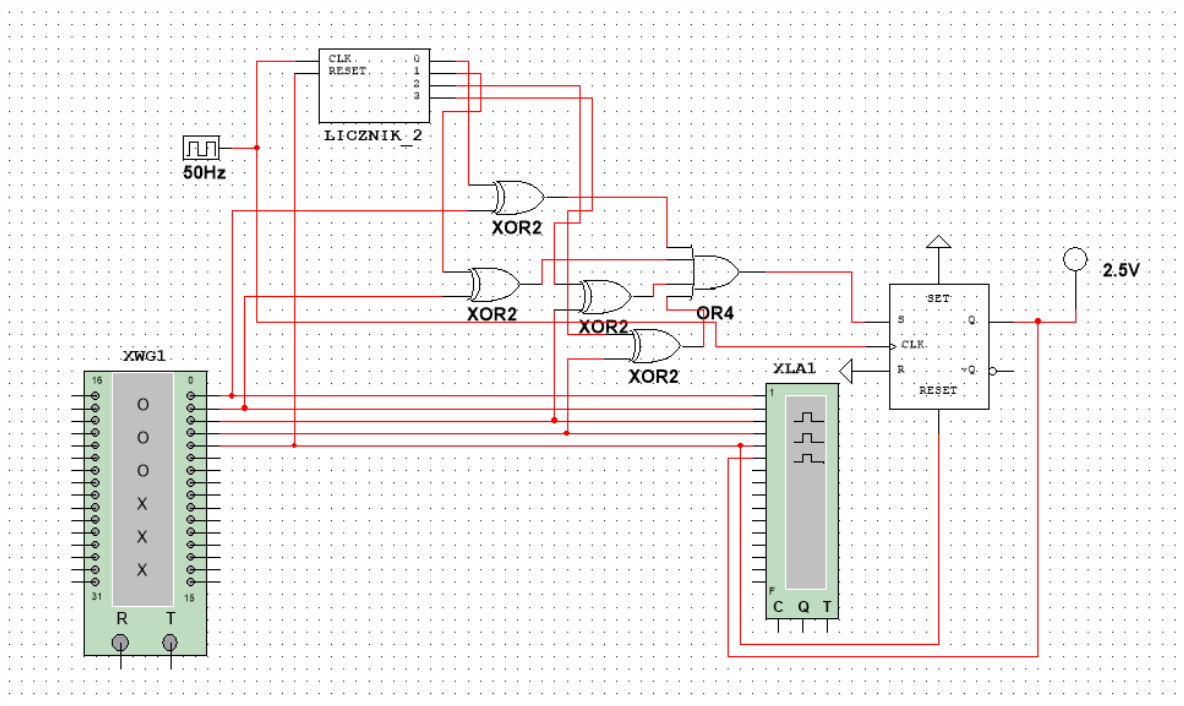
Gotowy układ wraz z wyświetlaczami siedmiosegmentowymi wygląda następująco:

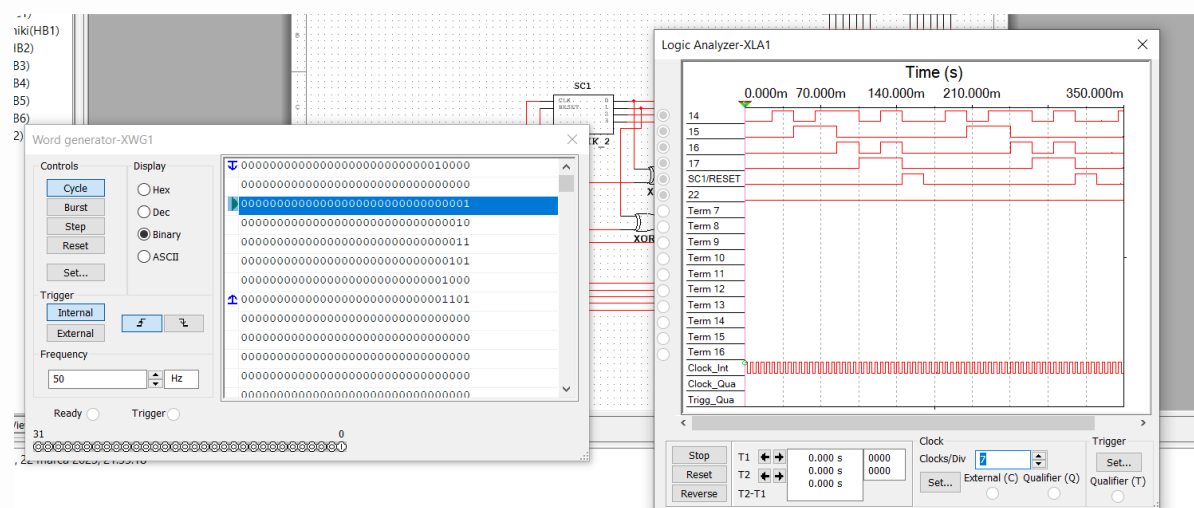
5. Układ testowy

Korzystając z wcześniejszych podukładów zrobiliśmy układ testowy w celu sprawdzenia poprawności naszego licznika, korzystając z generatora słów oraz analizatora stanów logicznych. Gdy układ jest wadliwy dioda zapala się na czerwono

Poniżej znajdują się wyniki analizatora logicznego wraz z ustawieniem generatora słów:

Na podstawie analizowanych testów widać, że sekwencja czterech bitów zmienia się zgodnie z oczekiwaniami, bit piąty spełnia funkcję resetowania, a szósty bit pozostaje w stanie niskim, co potwierdza poprawne działanie układu. Generator słów wprowadza kolejne sekwencje testowe, a układ reaguje prawidłowo na wszystkie badane kombinacje wejściowe.

Wnioski

- Układ poprawnie realizuje zapętłony ciąg Fibonacciego.
- Alternatywnie można byłoby zaprojektować licznik z użyciem pamięci ROM zawierającej kolejne wartości, co upraszczałoby logikę, ale zwiększałoby koszt i złożoność układu.
- Minimalna liczba przerzutników potrzebna do stworzenia 4-bitowego licznika to 4

Praktyczne zastosowania

- Tego typu licznik można zastosować w systemach losowych lub efektach świetlnych (np. animacje LED w sekwencji Fibonacciego), gdzie nieregularne sekwencje liczb zapewniają bardziej „naturalny” lub mniej przewidywalny efekt.
- Przedstawiony poniżej system wykorzystuje licznik do kontrolowania dostępu do lodówki. Lodówka automatycznie blokuje się po każdym otwarciu na czas zgodny z sekwencją licznika. Na wyświetlaczu widoczny jest aktualny czas blokady, a diody pokazują liczbę poprzednich otwarć. System można zresetować wrzucając monetę do skarbonki.

